



OZNÁMENIE KOMISIE

Kódex najlepšej praxe na uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci

(C/2025/2810)

Obsah

	<i>Strana</i>
1. Rozsah pôsobnosti a účel kódexu najlepšej praxe	2
2. Vzťah k právnym predpisom Únie	3
3. Prednotifikácia	3
3.1. Ciele	3
3.2. Rozsah pôsobnosti	4
3.3. Časový rozvrh	4
3.4. Obsah	4
4. Prístup na základe portfólia prípadov a spoločne dohodnutý harmonogram	5
4.1. Prístup na základe portfólia prípadov	5
4.2. Spoločne dohodnutý harmonogram	5
4.2.1. Cieľ a obsah	5
4.2.2. Rozsah pôsobnosti a časový rozvrh	5
5. Predbežné preskúmanie notifikovaných opatrení	6
5.1. Žiadosti o informácie	6
5.2. Dohodnuté pozastavenie predbežného preskúmania	6
5.3. Kontakty zamerané na informácie o aktuálnom stave a kontakty s príjemcom pomoci	7
6. Formálne vyšetrovacie konanie	7
6.1. Uverejnenie rozhodnutí a obsahovo významných zhrnutí	7
6.2. Pripomienky zainteresovaných strán	7
6.3. Pripomienky členských štátov	8
6.4. Žiadosti o doplňujúce informácie od dotknutého členského štátu	8
6.5. Žiadosť o informácie adresovaná iným zdrojom	8
6.6. Odôvodnené pozastavenie formálneho vyšetrovania	9
6.7. Prijatie konečného rozhodnutia a odôvodnené predĺženie formálneho vyšetrovania	9
7. Vyšetrovania zamerané na jednotlivé hospodárske odvetvia a nástroje pomoci	9
8. Formálne sťažnosti	10
8.1. Formulár sťažnosti a povinnosť preukázať predmetný záujem	10
8.2. Predbežný časový plán a výsledok preskúmania formálnej sťažnosti	10
9. Plány hodnotenia	11
10. Monitorovanie	12
11. Mechanizmus vnútorného preskúmania na základe zistení Výboru pre dodržiavanie Aarhuského dohovoru vo veci ACCC/C/2015/128	13
11.1. Subjekty oprávnené požiadať o vnútorné preskúmanie	13
11.2. Dôkazy, ktoré treba poskytnúť na určenie toho, či sú mimovládne organizácie oprávnené požiadať o vnútorné preskúmanie	13

11.3. Zastupovanie mimovládnu organizáciou alebo právnym zástupcom	14
11.4. Rozhodnutia o štátnej pomoci, v súvislosti s ktorými možno podať žiadosť o vnútorné preskúmanie	14
11.5. Obsah žiadosti o vnútorné preskúmanie	14
11.6. Posúdenie zo strany Komisie	15
11.7. Lehoty	15
11.8. Konanie pred Súdnym dvorom Európskej únie	16
11.9. Elektronické predkladanie žiadostí o vnútorné preskúmanie	16
11.10. Uverejňovanie a online systémy na prijímanie žiadostí	16
12. Lepšia koordinácia a partnerstvo s členskými štátmi	16
13. Uplatniteľnosť a budúce preskúmanie	16

1. ROZSAH PÔSOBNOSTI A ÚČEL KÓDEXU NAJLEPŠEJ PRAXE

1. Komisia v poslednom desaťročí realizuje program modernizácie štátnej pomoci s cieľom zamerať svoju kontrolu štátnej pomoci na opatrenia, ktoré skutočne ovplyvňujú hospodársku súťaž na vnútornom trhu, a zároveň zjednodušiť a zefektívniť pravidlá a postupy. To uľahčuje verejné investície tým, že sa členským štátom umožňuje poskytnúť verejnú podporu bez predchádzajúcej kontroly zo strany Komisie, ako aj tým, že sa urýchlilo rozhodovanie v konaniach vo veci štátnej pomoci.
2. V snahe využiť modernizované pravidlá štátnej pomoci čo najviac sa v tomto oznámení (ďalej len „kódex najlepšej praxe“) poskytujú usmernenia členským štátom, príjemcom pomoci a ďalším zainteresovaným stranám o tom, ako postupy štátnej pomoci fungujú v praxi. Jeho cieľom je dosiahnuť, aby postupy štátnej pomoci boli čo najviac transparentné, jednoduché, jasné, predvídateľné a včasné.
3. Na dosiahnutie cieľov, ktoré sa sledujú v tomto oznámení, a na zabezpečenie správneho a účinného uplatňovania pravidiel štátnej pomoci by členské štáty a Komisia mali úzko spolupracovať ako partneri. V tejto súvislosti bude Komisia naďalej poskytovať prednotifikačné kontakty v súvislosti s potenciálnymi opatreniami štátnej pomoci, o ktorých členské štáty uvažujú. Bude spolupracovať s členskými štátmi s cieľom určiť priority, pokiaľ ide o procesné spracovanie prípadov. Okrem toho bude mať zavedené siete koordinátorov pre jednotlivé krajiny a bude členským štátom poskytovať podporu vo forme usmernení a odbornej prípravy v súvislosti s uplatňovaním pravidiel štátnej pomoci. Komisia v rámci zintenzívnenia svojho úsilia o posilňovanie spolupráce a partnerstva s členskými štátmi bude podporovať členské štáty v tom, aby si medzi sebou, ako aj s Komisiou vymieňali skúsenosti o najlepších postupoch a problémoch, ktoré sa vyskytli pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci.
4. Zároveň je cieľom tohto kódexu najlepšej praxe zlepšiť postup vybavovania sťažností týkajúcich sa štátnej pomoci. Objasňujú sa v ňom podmienky, na základe ktorých bude Komisia konkrétny prípad považovať za formálnu sťažnosť, a stanovujú sa orientačné lehoty na vybavovanie formálnych sťažností.
5. V nadväznosti na zistenia Výboru pre dodržiavanie Aarhuského dohovoru vo veci ACCC/C/2015/128 ⁽¹⁾ má Únia zriadiť mechanizmus vnútorného preskúmania. Ako sa stanovuje v nariadení Komisie (EÚ) 2025/905 ⁽²⁾, ak je opatrenie štátnej pomoci v rozpore s právom Únie a ak sú splnené príslušné požiadavky stanovené v judikatúre ⁽³⁾, Komisia nemôže pomoc schváliť. Notifikujúci členský štát má poskytnúť potvrdenie toho, že ani činnosť, na ktorú

⁽¹⁾ Výbor pre dodržiavanie Aarhuského dohovoru skonštatoval, že Únia dohovor porušuje, pretože členom verejnosti neposkytuje prístup k správnym alebo súdnym konaniam umožňujúcim napadnúť rozhodnutie o opatreniach štátnej pomoci prijatých Komisiou podľa článku 108 ods. 2 zmluvy, ktoré sú v rozpore s právom Únie týkajúcim sa životného prostredia. Pozri: https://unece.org/env/pp/cc/acc.c.2015.128_european-union.

⁽²⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2025/905, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 794/2004, pokiaľ ide o mechanizmus vnútorného preskúmania v nadväznosti na zistenia Výboru pre dodržiavanie Aarhuského dohovoru vo veci ACCC/C/2015/128 a ďalšie aktualizácie postupov (Ú. v. EÚ L, 2025/905, 13.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/905/oj).

⁽³⁾ Rozsudok z 15. júna 1993, Matra/Komisia, C-225/91, EU:C:1993:239, bod 41; rozsudok z 22. marca 1977, Iannelli a Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni, 74/76, EU:C:1977:51, bod 14; rozsudok z 31. januára 2023, Komisia/Braesch a i., C-284/21 P, EU:C:2023:58, body 96 až 99.

sa vzťahuje štátna pomoc, ani žiadne aspekty notifikovaného opatrenia štátnej pomoci, ktoré sú neoddeliteľne spojené s predmetom pomoci, nie sú v rozpore s právom Únie v oblasti životného prostredia ⁽⁴⁾. V tomto kódexe najlepšej praxe sa stanovuje postup vnútorného preskúmania a uvádza sa v ňom, ktoré subjekty sú oprávnené predložiť Komisii žiadosť o vnútorné preskúmanie (ďalej len „žiadosť“), podmienky takejto žiadosti, rozsah žiadosti a uplatniteľné lehoty.

6. Osobitné prvky jednotlivých prípadov si môžu vyžadovať úpravu alebo odklon od tohto kódexu. Osobitosti odvetvia rybolovu a akvakultúry, ako aj činností v oblasti primárnej produkcie, uvádzania na trh alebo spracúvania poľnohospodárskych výrobkov môžu byť tiež dôvodom na odklon od tohto kódexu najlepšej praxe.

2. VZŤAH K PRÁVNYM PREDPISOM ÚNIE

7. V tomto kódexe najlepšej praxe sa opisujú a vysvetľujú postupy, ktorými sa Komisia riadi pri posudzovaní prípadov štátnej pomoci. Neposkytuje vyčerpávajúci prehľad pravidiel Únie týkajúcich sa štátnej pomoci a mali by sa pri ňom zohľadňovať všetky ostatné dokumenty, ktoré obsahujú tieto pravidlá. Kódexom najlepšej praxe sa nevytvárajú žiadne nové práva, ktorými by sa dopĺňali práva stanovené v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“), v nariadení Rady (EÚ) 2015/1589 ⁽⁵⁾ (ďalej len „procesné nariadenie“) a v nariadení Komisie (ES) č. 794/2004 ⁽⁶⁾ (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) a v ich výklade zo strany Súdneho dvora Európskej únie. Zároveň sa ním uvedené práva nijako nemenia.

3. PREDNOTIFIKÁCIA

3.1. Ciele

8. Komisia vyzýva členské štáty, aby ju kontaktovali pred oficiálnou notifikáciou potenciálnych opatrení štátnej pomoci („prednotifikačné kontakty“). Tieto prednotifikačné kontakty majú niekoľko cieľov.
9. Po prvé, pri týchto prednotifikačných kontaktoch môže Komisia a členský štát diskutovať o tom, aké informácie sú potrebné na to, aby sa notifikácia dotknutého opatrenia štátnej pomoci považovala za úplnú. Vo všeobecnosti tak prednotifikačné kontakty vedú k správnejším a úplnejším notifikáciám. Tým sa zase urýchlí vybavovanie takýchto notifikácií, čo vo všeobecnosti umožňuje Komisii prijímať rozhodnutia do dvoch mesiacov odo dňa notifikácie ⁽⁷⁾.
10. Po druhé, počas prednotifikačných kontaktov môže Komisia a členský štát diskutovať o právnych a hospodárskych aspektoch navrhovaného opatrenia neformálnym a dôverným ⁽⁸⁾ spôsobom pred tým, ako ho formálne notifikujú. Prednotifikačná fáza môže predovšetkým poskytnúť príležitosť na riešenie tých aspektov navrhovaného opatrenia, ktoré nemusia byť plne v súlade s pravidlami štátnej pomoci, a to aj v prípadoch, keď si opatrenie vyžaduje zásadné zmeny.

⁽⁴⁾ Ex multis rozsudok z 22. marca 1977, Iannelli a Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni, vec 74/76, EU:C:1977:51, bod 14: „Aspekty pomoci, ktoré sú v rozpore s osobitnými ustanoveniami zmluvy [...], môžu byť tak neoddeliteľne spojené s predmetom pomoci, že ich nie je možné hodnotiť samostatne, takže ich vplyv na zlučiteľnosť alebo nezlučiteľnosť pomoci ako celku sa musí nevyhnutne určiť na základe postupu stanoveného v článku 93“.

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>).

⁽⁶⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj>).

⁽⁷⁾ Pozri článok 4 ods. 5, v ktorom sa odkazuje na rozhodnutia podľa článku 4 ods. 2, 3 a 4 procesného nariadenia. Túto lehotu nie je možné dodržať, ak Komisia musí v dôsledku neúplných notifikácií vydať niekoľko žiadostí o informácie.

⁽⁸⁾ Podľa článku 30 procesného nariadenia je Komisia viazaná služobným tajomstvom vo všetkých konaniach o štátnej pomoci. Tento postup vychádza zo všeobecnej povinnosti služobného tajomstva, ktorá je stanovená v článku 339 zmluvy.

3.2. Rozsah pôsobnosti

11. Komisia nadviaže prednotifikačné kontakty vždy, keď o ne členský štát požiada. Komisia dôrazne odporúča členským štátom, aby nadväzovali takéto kontakty v prípadoch, ktoré sa vyznačujú novými prvkami alebo charakteristikami alebo ktorých zložitosť je opodstatneným dôvodom na predbežné neformálne diskusie s Komisiou. Prednotifikačné kontakty môžu byť užitočné aj pre projekty spoločného záujmu, ktoré majú veľký význam pre Úniu, ako sú napríklad nosné projekty v rámci transeurópskej dopravnej siete (TEN-T), pokiaľ existuje pravdepodobnosť, že ich financovanie bude mať formu štátnej pomoci.

3.3. Časový rozvrh

12. S cieľom zaistiť účinnosť prednotifikačných kontaktov by členské štáty mali poskytnúť Komisii všetky informácie potrebné na posúdenie navrhovaného opatrenia štátnej pomoci vo forme návrhu notifikácie. Následne sa nadviažu neformálne prednotifikačné kontakty, v záujme urýchlenia procesu zvyčajne prostredníctvom e-mailu, telefonického alebo konferenčného hovoru. V prípade potreby alebo na žiadosť členského štátu sa takisto môžu uskutočniť stretnutia medzi Komisiou a členským štátom.
13. V osobitne zložitých prípadoch (ako sú napr. prípady týkajúce sa pomoci na reštrukturalizáciu, prípadne veľké alebo zložité opatrenia individuálnej pomoci) Komisia odporúča, aby členské štáty iniciovali prednotifikačné kontakty čo najskôr, aby sa umožnila prínosná diskusia. Takéto kontakty môžu byť užitočné aj v zdanlivo menej problematických prípadoch, a to v záujme validácie počiatočného posúdenia vykonaného samotnými členskými štátmi a vymedzenia informácií, ktoré budú útvary Komisie potrebovať na posúdenie prípadu.
14. Načasovanie a formát prednotifikačných kontaktov vo veľkej miere závisia od zložitosti prípadu. Hoci takéto kontakty môžu trvať niekoľko mesiacov, spravidla by nemali trvať dlhšie ako šesť mesiacov.
15. Po ukončení prednotifikačných kontaktov by mal byť členský štát schopný predložiť úplnú notifikáciu. V prípadoch, keď sa Komisia domnieva, že prednotifikačné kontakty neprinášajú uspokojivé výsledky, môže prednotifikačnú fázu ukončiť. To členskému štátu nebráni, aby podobné opatrenie opätovne predbežne notifikoval alebo aby ho formálne notifikoval.

3.4. Obsah

16. Na základe skúseností, najmä pokiaľ ide o prípady s významnými technickými, finančnými a projektovými dôsledkami, Komisia odporúča zapojiť príjemcov jednotlivých opatrení do prednotifikačných kontaktov. O tom, či príjemca bude zapojený, však rozhoduje členský štát.
17. V prípade opatrení, ktoré zahŕňajú viaceré členské štáty (napríklad významné projekty spoločného európskeho záujmu), sa zúčastneným členským štátom vo všeobecnosti odporúča, aby pred nadviazaním prednotifikačných kontaktov navzájom diskutovali s cieľom zabezpečiť konzistentný prístup k opatreniu a stanoviť reálny časový rozvrh.
18. Komisia sa bude snažiť poskytnúť členskému štátu neformálne predbežné posúdenie opatrenia na konci prednotifikačnej fázy. Toto predbežné posúdenie zahŕňa nezáväznú usmernenie zo strany Komisie týkajúce sa úplnosti návrhu notifikácie a neformálne a nezáväznú posúdenie⁽⁹⁾, či opatrenie predstavuje štátnu pomoc a či je zlučiteľné s vnútorným trhom.
19. V úplne nových alebo vo veľmi zložitých prípadoch Komisia nemusí poskytnúť neformálne predbežné posúdenie na konci prednotifikačnej fázy. V takých prípadoch môže na požiadanie členského štátu písomne uviesť, ktoré informácie jej ešte treba poskytnúť, aby mohla vykonať posúdenie opatrenia.

⁽⁹⁾ A teda nepredstavuje ani neprejudikuje oficiálne stanovisko Komisie.

20. Prednotifikačné kontakty sú dobrovoľné a majú dôverný charakter. Nemajú vplyv na posudzovanie prípadu po jeho formálnej notifikácii. Skutočnosť, že sa uskutočnili prednotifikačné kontakty, neznamená, že Komisia nemôže od členského štátu žiadať, aby poskytol ďalšie informácie po formálnej notifikácii.

4. PRÍSTUP NA ZÁKLADE PORTFÓLIA PRÍPADOV A SPOLOČNE DOHODNUTÝ HARMONOGRAM

4.1. Prístup na základe portfólia prípadov

21. Členské štáty môžu požiadať Komisiu, aby riešila prípady, o ktorých sa domnieva, že sú prioritné, v rámci predvídateľnejších časových harmonogramov. Na tento účel sa môžu zúčastniť na „posudzovaní portfólia“, ktoré ponúka Komisia. Dvakrát ročne⁽¹⁰⁾ Komisia vyzve členské štáty, aby ju informovali, ktoré notifikované prípady v ich portfóliu považujú za prípady s vysokou alebo nízkou prioritou. Ak sa členské štáty chcú na tomto posudzovaní zúčastniť, mali by na túto výzvu reagovať v stanovenom termíne. Po prijatí týchto informácií a s náležitým zreteľom na dostupné zdroje a iné neuzavreté prípady, do ktorých je zapojený členský štát, ktorý predložil žiadosť, môže Komisia navrhnúť spoločne dohodnutý harmonogram pre konkrétne prípady, s cieľom zabezpečiť, že sa budú riešiť včasne a predvídateľne.

4.2. Spoločne dohodnutý harmonogram

4.2.1. Cieľ a obsah

22. Spoločne dohodnutý harmonogram je nástroj, ktorý možno použiť na zvýšenie transparentnosti a predvídateľnosti pravdepodobného trvania vyšetrovania vo veci štátnej pomoci. Za pomoci tohto nástroja sa Komisia a členský štát dohodnú na predpokladanom časovom rozvrhu vyšetrovania v súvislosti s konkrétnym prípadom a v niektorých prípadoch aj na pravdepodobnom priebehu vyšetrovania. Môže to byť obzvlášť užitočné v prípadoch, ktoré sa vyznačujú novými prvkami, ktoré súvisia s nosnými projektmi v rámci siete TEN-T, alebo ktoré sú technicky zložité, naliehavé či citlivé.

23. Komisia a členský štát by sa konkrétne mohli dohodnúť na:

- prednostnom vybavení prípadu v rámci posudzovania portfólia. Ak je to potrebné na účely plánovania alebo zdrojov⁽¹¹⁾, môže sa povoliť prednostné vybavenie, za čo členský štát formálne akceptuje pozastavenie preskúmania alebo predĺženie lehoty na preskúmanie⁽¹²⁾ iných prípadov z jeho portfólia,
- druhu informácií⁽¹³⁾, ktoré by mal členský štát alebo zamýšľaný príjemca pomoci poskytnúť Komisii, a na tom, aký druh jednostranného zhromažďovania informácií plánuje Komisia použiť v konkrétnom prípade,
- predpokladanej forme a trvaní posudzovania prípadu Komisiou po jeho notifikácii.

24. Ak členský štát poskytne všetky dohodnuté informácie promptne, Komisia sa bude usilovať o dodržanie spoločne dohodnutého časového rámca na vyšetrovanie prípadu. Napriek tomu však nie je vždy možné zavŕšiť prácu v tomto časovom rámci, ak informácie, ktoré poskytol členský štát alebo tretie osoby, otvárajú ďalšie otázky.

4.2.2. Rozsah pôsobnosti a časový rozvrh

25. Spoločne dohodnutý harmonogram sa bude uplatňovať najmä v prípadoch, ktoré sa vyznačujú úplne novými prvkami, alebo sú technicky zložité či citlivé. V týchto prípadoch sa na konci prednotifikačnej fázy prijme spoločne dohodnutý harmonogram a následne sa uskutoční formálna notifikácia.

⁽¹⁰⁾ V súčasnosti každoročne koncom januára a koncom septembra.

⁽¹¹⁾ Napríklad v prípadoch, keď finančné inštitúcie Únie konajú ako holdingový fond.

⁽¹²⁾ Pozri článok 4 ods. 5 procesného nariadenia.

⁽¹³⁾ Napríklad štúdie alebo externé odborné znalosti.

26. Spoločne dohodnutý harmonogram sa môže uskutočniť aj na začiatku formálneho vyšetrovacieho konania. V takých prípadoch by mal členský štát požadovať spoločne dohodnutý harmonogram na ďalší postup v súvislosti s konkrétnym prípadom.

5. PREDBEŽNÉ PRESKÚMANIE NOTIFIKOVANÝCH OPATRENÍ

5.1. Žiadosti o informácie

27. Komisia začne predbežné posúdenie každého notifikovaného opatrenia po prijatí príslušnej notifikácie takéhoto opatrenia. Ak Komisia potrebuje ďalšie informácie po notifikácii opatrenia pomoci, zašle členskému štátu žiadosť o informácie. Vzhľadom na to, že Komisia sa snaží zoskupovať žiadosti o informácie, a keďže prednotifikačné kontakty by mali zabezpečiť, že členské štáty predložia úplné notifikácie ⁽¹⁴⁾, vo všeobecnosti bude postačovať jedna súhrnná žiadosť o informácie. V žiadosti sa vysvetľuje, aké informácie sú potrebné, a spravidla sa zašle do štyroch týždňov po formálnej notifikácii.
28. Po doručení odpovede členského štátu Komisia môže mať ďalšie otázky v závislosti od obsahu odpovede a povahy prípadu. Neznamená to nevyhnutne, že Komisia má pri posudzovaní prípadu závažné problémy.
29. Ak členský štát neposkytne požadované informácie v stanovenej lehote, Komisia mu zašle upomienku. Ak daný členský štát po jednej upomienke stále nezašle informácie, Komisia ho informuje, že notifikácia sa považuje za vzatú späť ⁽¹⁵⁾, pokiaľ sa nevyskytnú výnimočné okolnosti. Ak sa notifikácia považuje za vzatú späť, členský štát môže následne opätovne notifikovať opatrenie, pričom doplní chýbajúce informácie.
30. Ak sú splnené podmienky na začatie formálneho vyšetrovacieho konania, Komisia toto konanie spravidla začne po najviac dvoch kolách otázok. V niektorých prípadoch sa však pred začatím formálneho vyšetrovacieho konania môžu zaslať viaceré žiadosti o informácie, a to v závislosti od povahy prípadu a úplnosti a zložitosti informácií, ktoré poskytol členský štát.

5.2. Dohodnuté pozastavenie predbežného preskúmania

31. Komisia môže pozastaviť predbežné preskúmanie, napríklad keď členský štát žiada o pozastavenie s cieľom zmeniť opatrenie pomoci tak, aby bolo v súlade s pravidlami štátnej pomoci, alebo na základe spoločnej dohody.
32. Obdobie pozastavenia sa dohodne vopred. Ak členský štát na konci tohto obdobia nepredložil úplnú notifikáciu, ktorá je v súlade s pravidlami štátnej pomoci, Komisia bude pokračovať v konaní v štádiu, v ktorom bolo pozastavené. Komisia bude následne zvyčajne informovať členský štát, že notifikácia sa považuje za vzatú späť, alebo bezodkladne začne formálne vyšetrovacie konanie z dôvodu vážnych pochybností o tom, či je opatrenie pomoci v súlade s pravidlami štátnej pomoci, a teda aj pokiaľ ide o jeho zlučiteľnosť s vnútorným trhom.

⁽¹⁴⁾ Pokiaľ sa v spoločne dohodnutom harmonograme nedohodlo inak.

⁽¹⁵⁾ Na základe článku 5 ods. 3 procesného nariadenia.

5.3. Kontakty zamerané na informácie o aktuálnom stave a kontakty s príjemcom pomoci

33. Komisia bude na požiadanie informovať členský štát o aktuálnom stave predbežného preskúmania notifikácie.
34. Členský štát môže rozhodnúť o zapojení príjemcu potenciálneho (individuálneho) opatrenia štátnej pomoci do kontaktov s Komisiou zameraných na informácie o aktuálnom stave, najmä v prípadoch s významnými technickými, finančnými a projektovými dôsledkami. Prijemcovi sa odporúča, aby sa na takýchto kontaktoch zúčastnil. O tom, či príjemca bude zapojený, však rozhoduje členský štát.

6. FORMÁLNE VYŠETROVACIE KONANIE

35. Komisia sa usiluje o zlepšenie transparentnosti, predvídateľnosti a efektívnosti pri vybavovaní zložitých prípadov, ktoré sa riešia v rámci formálneho vyšetrovacieho konania. Na tento účel bude efektívne využívať všetky procesné prostriedky, ktoré má k dispozícii na základe procesného nariadenia.

6.1. Uverejnenie rozhodnutí a obsahovo významných zhrnutí

36. Komisia sa usiluje o uverejnenie svojho rozhodnutia o začatí formálneho vyšetrovacieho konania (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) spolu s obsahovo významným zhrnutím⁽¹⁶⁾ do dvoch mesiacov od jeho prijatia v prípadoch, keď členský štát nežiada o odstránenie dôverných informácií z rozhodnutia.
37. V prípade rozporu medzi Komisiou a členským štátom, pokiaľ ide o odstránenie dôverných informácií z rozhodnutia o začatí konania, bude Komisia uplatňovať zásady stanovené v oznámení K(2003) 4582⁽¹⁷⁾ o služobnom tajomstve a uverejní rozhodnutie čo najskôr po jeho prijatí⁽¹⁸⁾. Rovnaký postup sa uplatňuje aj na uverejnenie všetkých konečných rozhodnutí⁽¹⁹⁾.

6.2. Pripomienky zainteresovaných strán

38. Zainteresované strany vrátane príjemcu pomoci môžu vyjadriť pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania v lehote jedného mesiaca od jeho uverejnenia⁽²⁰⁾. Komisia v zásade nebude predlžovať túto lehotu ani nebude akceptovať pripomienky doručené po jej uplynutí⁽²¹⁾. Komisia môže schváliť predĺženie len vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch, napríklad ak chce zainteresovaná strana predložiť veľmi obsiahle faktické informácie alebo ak sa kontakty so zainteresovanou stranou uskutočnili pred uplynutím daného termínu.
39. Vo veľmi zložitých prípadoch môže Komisia poslať kópiu rozhodnutia o začatí konania zainteresovaným stranám vrátane obchodných a podnikateľských združení a vyzvať ich na predloženie pripomienok k osobitným aspektom prípadu⁽²²⁾. Spolupráca so zainteresovanými stranami je dobrovoľná. Komisia listom vyzve zainteresované strany, aby odpovedali do jedného mesiaca, s cieľom zabezpečiť efektívnosť postupu. Komisia zašle rovnakú výzvu na predloženie pripomienok príjemcovi pomoci.

⁽¹⁶⁾ „Obsahovo významné zhrnutie“ má byť stručné zhrnutie dôvodov, na základe ktorých Komisia rozhodla o začatí konania. Obsahovo významné zhrnutie sa prekladá do všetkých úradných jazykov Únie a uverejňuje sa spolu s úplným znením rozhodnutia o začatí konania v úradnom vestníku.

⁽¹⁷⁾ Oznámenie Komisie K(2003) 4582 z 1. decembra 2003 o služobnom tajomstve v rozhodnutiach o štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 297, 9.12.2003, s. 6).

⁽¹⁸⁾ V súlade s bodom 33 oznámenia o služobnom tajomstve.

⁽¹⁹⁾ V súlade s bodom 34 oznámenia o služobnom tajomstve.

⁽²⁰⁾ Článok 6 procesného nariadenia.

⁽²¹⁾ Bez toho, aby bol dotknutý článok 12 ods. 1 procesného nariadenia.

⁽²²⁾ Podľa ustálenej judikatúry je Komisia oprávnená zaslať rozhodnutie o začatí formálneho vyšetrovania určeným zainteresovaným stranám; pozri napríklad rozsudok z 8. júla 2004, Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia, T-198/01, ECLI:EU:T:2004:222, bod 196; rozsudok z 24. septembra 2002, Falck Spa a i./Komisia, C-74/00 P a C-75/00 P, ECLI:EU:C:2002:524, body 83 a 84.

40. S cieľom rešpektovať práva na obhajobu ⁽²³⁾ Komisia zašle dotknutému členskému štátu všetky pripomienky poskytnuté zainteresovanými stranami vo verzii, ktorá nemá dôverný charakter, a vyzve členský štát, aby odpovedal do jedného mesiaca. Ak nie sú k dispozícii žiadne pripomienky zainteresovaných strán, Komisia o tom bude členský štát informovať.
41. Komisia vyzýva členské štáty, aby prijali pripomienky zainteresovaných strán v ich pôvodnom jazyku, aby mohli byť predložené čo najskôr. Komisia však zabezpečí preklad, ak o to členský štát požiada. Môže to viesť k tomu, že konanie bude trvať dlhšie.

6.3. Pripomienky členských štátov

42. Komisia sa usiluje ukončiť formálne vyšetrovacie konanie čo najskôr. Preto striktne uplatňuje lehoty stanovené v procesnom nariadení. Ak členský štát nepredloží pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania alebo k pripomienkam tretích strán do jedného mesiaca ⁽²⁴⁾, Komisia môže túto lehotu predĺžiť o ďalší jeden mesiac na základe riadne odôvodnenej žiadosti členského štátu, pričom uvedie, že pokiaľ nenastanú výnimočné okolnosti, ďalšie predĺženie tejto lehoty už nebude možné. Ak členský štát nezašle Komisii žiadnu dostatočnú a zmysluplnú odpoveď, Komisia môže prijať rozhodnutie na základe informácií, ktoré má k dispozícii ⁽²⁵⁾.
43. Ak v prípade neoprávnenej pomoci (teda novej pomoci realizovanej v rozpore s článkom 108 ods. 3 zmluvy) chýbajú informácie, ktoré sú pre Komisiu nevyhnutné na prijatie konečného rozhodnutia, Komisia môže vydať príkaz na poskytnutie informácií ⁽²⁶⁾ a vyzvať tak členský štát, aby tieto informácie poskytol. Ak členský štát neposkytne odpoveď na tento príkaz do uplynutia stanovenej lehoty, Komisia môže prijať rozhodnutie na základe informácií, ktoré má k dispozícii.

6.4. Žiadosti o doplnujúce informácie od dotknutého členského štátu

44. Vo veľmi zložitých prípadoch môže Komisia poslať novú žiadosť o informácie aj po tom, ako boli doručené pripomienky členského štátu k rozhodnutiu o začatí konania. Lehota pre členský štát na odpoveď je zvyčajne jeden mesiac.
45. Ak členský štát neodpovie v stanovenej lehote, Komisia zašle upomienku s uvedením konečnej lehoty, ktorá je zvyčajne 20 pracovných dní. Takisto bude informovať členský štát, že ak v stanovenej lehote nebude poskytnutá uspokojivá odpoveď, Komisia má niekoľko možných opatrení v závislosti od osobitostí prípadu: môže skonštatovať, že notifikácia bola vzatá späť ⁽²⁷⁾; môže zaslať žiadosť o informácie adresovanú iným zdrojom ⁽²⁸⁾; v prípadoch neoprávnenej pomoci môže vydať príkaz na poskytnutie informácií; môže tiež prijať rozhodnutie na základe informácií, ktoré má k dispozícii ⁽²⁹⁾.

6.5. Žiadosť o informácie adresovaná iným zdrojom

46. Po začatí formálneho vyšetrovacieho konania v prípadoch, v ktorých sa formálne dospelo k záveru, že členský štát neposkytol dostatočné informácie počas fázy predbežného preskúmania, Komisia môže požiadať o informácie iné zdroje, než je členský štát ⁽³⁰⁾.
47. Ak Komisia chce požiadať o informácie príjemcu pomoci, musí na to získať výslovný súhlas členského štátu. Členský štát má zvyčajne krátku lehotu na odpoveď na takúto žiadosť o udelenie súhlasu.

⁽²³⁾ A v súlade s článkom 6 ods. 2 procesného nariadenia.

⁽²⁴⁾ Článok 6 ods. 1 procesného nariadenia.

⁽²⁵⁾ V súlade s článkom 9 ods. 7 a článkom 15 ods. 1 procesného nariadenia.

⁽²⁶⁾ Článok 12 procesného nariadenia.

⁽²⁷⁾ Článok 5 ods. 3 procesného nariadenia.

⁽²⁸⁾ Článok 7 procesného nariadenia.

⁽²⁹⁾ Článok 9 ods. 7 a článok 15 ods. 1 procesného nariadenia.

⁽³⁰⁾ Článok 7 procesného nariadenia.

48. Komisia bude rešpektovať zásadu proporcionality⁽³¹⁾ a o informácie z iných zdrojov budú žiadať iba vtedy, ak sú dané informácie týmito stranám k dispozícii. Zainteresované strany budú mať na poskytnutie informácií primerané obdobie, zvyčajne najviac jeden mesiac.
49. Okrem žiadostí o informácie z iných zdrojov má Komisia takisto právomoc vyšetrovať a zbierať informácie na základe judikatúry Súdneho dvora Európskej únie⁽³²⁾. Táto právomoc nie je ovplyvnená osobitnými pravidlami upravujúcimi žiadosti o informácie z iných zdrojov.

6.6. Odôvodnené pozastavenie formálneho vyšetrovania

50. Komisia pozastaví formálne vyšetrovanie len v prípade výnimočných okolností a po dohode s členským štátom. K pozastaveniu môže dôjsť napríklad v prípade, ak on členský štát formálne požiada s cieľom zosúladiť svoj projekt s pravidlami štátnej pomoci alebo v prípade prebiehajúceho konania pred Súdny dvorom Európskej únie, ktorého výsledok by mohol ovplyvniť posúdenie prípadu.
51. Formálne pozastavenie sa za normálnych okolností udelí iba jedenkrát, a to na obdobie vopred dohodnuté medzi Komisiou a členským štátom.

6.7. Prijatie konečného rozhodnutia a odôvodnené predĺženie formálneho vyšetrovania

52. Komisia sa vždy usiluje prijať konečné rozhodnutie bez zbytočného odkladu, a pokiaľ je to možné, do 18 mesiacov od začatia konania⁽³³⁾. Táto lehota môže byť predĺžená na základe dohody medzi Komisiou a členským štátom. Predĺženie môže byť vhodné v prípade, ak sa vec týka novej pomoci, alebo vyvoláva nové právne otázky.
53. Aby sa zabezpečilo dodržanie tejto 18-mesačnej lehoty, Komisia sa bude usilovať prijať konečné rozhodnutie najneskôr do 6 mesiacov po tom, čo členský štát predloží poslednú informáciu, alebo po uplynutí poslednej lehoty.

7. VYŠETROVANIA ZAMERANÉ NA JEDNOTLIVÉ HOSPODÁRSKE ODVETVIA A NÁSTROJE POMOCI

54. Komisia má právomoc vykonávať prešetrovania zamerané na jednotlivé odvetvia, v rámci ktorých bude rešpektovať zásadu proporcionality⁽³⁴⁾. Na konci takéhoto prešetrovania Komisia uverejní správu o jeho výsledkoch na webovom sídle GR pre hospodársku súťaž. Komisia bude členské štáty informovať a vyzve ich, ako aj ostatné zúčastnené strany, aby vyjadrili svoje pripomienky k správe v lehote najviac jeden mesiac.
55. Informácie získané prostredníctvom prešetrovania zameraného na jednotlivé odvetvia môžu byť použité v konaní o štátnej pomoci a môžu viesť k tomu, že Komisia začne vyšetrovanie opatrení štátnej pomoci z vlastnej iniciatívy.

⁽³¹⁾ Článok 7 procesného nariadenia.

⁽³²⁾ Napríklad vo veci T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia, ECLI:EU:T:2004:222 Súd prvého stupňa implicitne uznal, že Komisia bola oprávnená klásť otázky jednej zo spoločností, ktoré predložili pripomienky po rozhodnutí o začatí formálneho vyšetrovacieho konania. Podobne vo veci T-296/97 Alitalia/Komisia, ECLI:EU:T:2000:289 Súd prvého stupňa tiež implicitne uznal, že Komisia mohla prostredníctvom svojich vymenovaných odborných poradcov kontaktovať inštitucionálnych investorov s cieľom posúdiť podmienky investícií talianskeho štátu do spoločnosti Alitalia.

⁽³³⁾ Článok 9 ods. 6 procesného nariadenia. Podľa článku 15 ods. 2 uvedeného nariadenia Komisia nie je viazaná touto lehotou v prípade neoprávnenej pomoci.

⁽³⁴⁾ Článok 25 procesného nariadenia.

8. FORMÁLNE SŤAŽNOSTI

56. Komisia sa usiluje o riešenie sťažností zainteresovaných strán čo najefektívnejšie a najtransparentnejšie, a to na základe ďalej opísaných najlepších postupov.

8.1. Formulár sťažnosti a povinnosť preukázať predmetný záujem

57. Zainteresované strany sú vymedzené v článku 1 písm. h) procesného nariadenia ako akýkoľvek členský štát a akákoľvek osoba, podnik alebo združenie podnikov, ktorých záujmy by mohli byť ovplyvnené poskytnutím pomoci, najmä príjemca pomoci, konkurenčné podniky a obchodné združenia. Zainteresované strany, ktoré chcú podať formálnu sťažnosť Komisii, majú vyplniť formulár sťažnosti⁽³⁵⁾ a poskytnúť všetky požadované informácie, ako aj verziu sťažnosti, ktorá nemá dôverný charakter⁽³⁶⁾. Ak je formulár sťažnosti úplný a predkladajúca strana preukáže, že jej záujmy by mohli byť ovplyvnené poskytnutím pomoci, ako sa stanovuje v článku 1 písm. h) procesného nariadenia⁽³⁷⁾, Komisia zaevidujú prípad ako formálnu sťažnosť.
58. Ak predkladajúca strana neposkytne všetky informácie požadované vo formulári sťažnosti alebo nepreukáže, že má záujem konať, Komisia bude podanie považovať za informácie o trhu⁽³⁸⁾. Komisia o tom bude informovať predkladajúcu stranu. Informácie o trhu môžu viesť k ďalšiemu vyšetrovaniu zo strany Komisie.

8.2. Predbežný časový plán a výsledok preskúmania formálnej sťažnosti

59. Komisia sa usiluje preskúmať formálnu sťažnosť v rámci nezáväznej lehoty dvanástich mesiacov od dátumu jej zaevidovania. Vyšetrovanie by mohlo trvať dlhšie v závislosti od okolností prípadu, napríklad ak Komisia musí žiadať sťažovateľa, členský štát alebo tretie strany o ďalšie informácie.
60. Ak je sťažnosť neopodstatnená, Komisia sa bude snažiť informovať sťažovateľa do dvoch mesiacov od zaevidovania sťažnosti o tom, že neexistujú dostatočné dôvody na vyjadrenie sa k predmetnej veci. Komisia zároveň vyzve sťažovateľa, aby predložil ďalšie vecné pripomienky v lehote jedného mesiaca. Ak sťažovateľ nepredloží ďalšie pripomienky v stanovenej lehote, sťažnosť sa bude považovať za vzatú späť.
61. Pokiaľ ide o sťažnosti týkajúce sa schválenej pomoci alebo opatrení pomoci, ktoré sa nemusia notifikovať, Komisia sa takisto bude snažiť poskytnúť sťažovateľovi odpoveď do dvoch mesiacov od doručenia sťažnosti.

⁽³⁵⁾ Príloha IV k vykonávaciemu nariadeniu.

⁽³⁶⁾ Pozri článok 24 ods. 2 procesného nariadenia.

⁽³⁷⁾ „Zainteresovaná strana“ je akýkoľvek členský štát a akákoľvek osoba, podnik alebo združenie podnikov, ktorých záujmy by mohli byť ovplyvnené poskytnutím pomoci, najmä príjemca pomoci, konkurujúce si podniky a obchodné združenia.

⁽³⁸⁾ Ako sa vysvetľuje v odôvodnení 32 v preambule k procesnému nariadeniu: „V záujme zabezpečenia kvality sťažností predkladaných Komisii, ako aj transparentnosti a právnej istoty, je vhodné stanoviť podmienky, ktoré by mala sťažnosť spĺňať, aby umožnila Komisii disponovať informáciami o údajnej neoprávnenej pomoci a aby mohla byť podnetom na začatie predbežného preskúmania. S podaniami, ktoré nespĺňajú tieto podmienky, by sa malo nakladať ako so všeobecnými informáciami o trhu a nemali by nevyhnutne viesť k vyšetrovaniu ex officio.“

62. V závislosti od pracovného zaťaženia a uplatňovania svojho práva na stanovenie priorít pre vyšetrovania ⁽³⁹⁾ sa Komisia v priebehu dvanástich mesiacov od zaevidovania sťažnosti bude snažiť o jeden z nasledujúcich krokov:
- prijať rozhodnutie ⁽⁴⁰⁾ a zaslať jeho kópiu sťažovateľovi,
 - poslať sťažovateľovi list, v ktorom uvedú predbežný názor na opatrenie na základe dostupných informácií („list s predbežným posúdením“), pričom tento list sa nepovažuje za oficiálne stanovisko Komisie.
63. Ak sa listom s predbežným posúdením vyvodzuje záver, že nejde o prípad nezlučiteľnej pomoci, sťažovateľ môže predložiť pripomienky v tejto veci v lehote jedného mesiaca. Ak sťažovateľ nepredloží pripomienky v stanovenej lehote, sťažnosť sa bude považovať za vzatú späť.
64. Ak sa sťažnosť týka neoprávnenej pomoci, Komisia sťažovateľa upozorní na možnosť začať konanie pred vnútroštátnymi súdmi, ktoré môžu nariadiť pozastavenie alebo vymáhanie takej pomoci ⁽⁴¹⁾. Komisia môže k formálnym sťažnostiam týkajúcim sa opatrení pomoci, ktoré boli napadnuté na vnútroštátnych súdoch, pristupovať ako k prípadom s nízkou prioritou, pokiaľ ide o trvanie takýchto konaní.
65. Komisia zvyčajne, ale nie nevyhnutne, zašle znenie opodstatnených sťažností, ktoré nemá dôverný charakter, členskému štátu na pripomienkovanie. Komisia vyzve členský štát, aby dodržal lehoty na predkladanie pripomienok a poskytnutie informácií týkajúcich sa sťažností. Sťažnosti sa zvyčajne zašlú členskému štátu v ich pôvodnom jazyku. Komisia však zabezpečí preklad, ak o to členský štát požiada. Môže to viesť k tomu, že konanie bude trvať dlhšie.
66. Komisia bude pravidelne informovať členské štáty a sťažovateľov o vybavovaní alebo uzatvorení sťažností.

9. PLÁNY HODNOTENIA

67. Pozitívne účinky štátnej pomoci by mali prevažovať nad jej prípadnými negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž a obchod. S cieľom zabezpečiť, že tomu tak bude, Komisia podporuje účinné *ex post* hodnotenie schém pomoci, ktoré by mohli viesť k značnému narušeniu hospodárskej súťaže. Patria sem schémy pomoci s veľkým rozpočtom alebo s novými charakteristikami a schémy na trhoch, na ktorých sa očakávajú významné trhové, technologické alebo regulačné zmeny. Komisia rozhodne počas prednotifikačnej fázy, či je hodnotenie potrebné. Komisia bude informovať členský štát čo najskôr, aby mal dostatok času na prípravu plánu hodnotenia.

⁽³⁹⁾ Rozsudok zo 4. júla 2007, Bouygues SA/Komisia, T-475/04, ECLI:EU:T:2007:196, body 158 a 159.

⁽⁴⁰⁾ Článok 4 procesného nariadenia.

⁽⁴¹⁾ Oznámenie Komisie 2021/C 305/01 – Oznámenie Komisie o presadzovaní pravidiel štátnej pomoci vnútroštátnymi súdmi (Ú. v. EÚ C 305, 30.7.2021, s. 1).

68. V prípade schém, ktoré sa musia hodnotiť na základe nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014, nariadenia Komisie (EÚ) 2022/2472 zo 14. decembra 2022 alebo nariadenia Komisie (EÚ) 2022/2473 zo 14. decembra 2022 (ďalej len „nariadenia o skupinových výnimkách“⁽⁴²⁾), členský štát musí Komisii oznámiť svoj plán hodnotenia do 20 pracovných dní od nadobudnutia účinnosti schémy. Komisia plán hodnotenia posúdi, a ak spĺňa podmienky, čo najskôr ho schváli. Komisia následne takisto predĺži obdobie, počas ktorého sa schéma môže uplatňovať podľa nariadení o skupinových výnimkách.
69. V prípade notifikovaných schém, ktoré sa musia hodnotiť, členský štát musí predložiť svoj plán hodnotenia Komisii v tom istom čase ako notifikáciu. Komisia posúdi plán hodnotenia spolu so samotnou schémou a jej rozhodnutie sa bude vzťahovať na plán, ako aj na schému. Všetky procesné požiadavky z procesného nariadenia sa uplatňujú v plnom rozsahu.

10. MONITOROVANIE

70. Komisia konštantne skúma všetky systémy pomoci existujúce v členských štátoch⁽⁴³⁾. Toto skúmanie sa uskutočňuje v spolupráci s členskými štátmi, ktoré musia Komisii poskytnúť všetky potrebné informácie⁽⁴⁴⁾.
71. Od modernizácie štátnej pomoci majú členské štáty väčšie možnosti poskytovať pomoc bez toho, aby ju notifikovali Komisii, a to najmä preto, lebo nariadenia o skupinových výnimkách sa v súčasnosti uplatňujú na viac opatrení. S cieľom zabezpečiť, aby sa súlad týchto opatrení s pravidlami dosahoval v celej únii jednotne, je čoraz dôležitejšie, aby Komisia monitorovala spôsob, akým členské štáty uplatňujú existujúce schémy pomoci alebo oslobodené schémy pomoci. Komisia preto zaviedla každoročné monitorovanie, počas ktorého vyberie vzorku prípadov štátnej pomoci na ďalšiu kontrolu.
72. Komisia kontroluje súlad vybraných schém s ich právnym základom aj ich vykonávanie⁽⁴⁵⁾.
73. Komisia získava potrebné informácie na účely monitorovania prostredníctvom žiadostí o informácie zasielaných členským štátom. Členské štáty majú na odpoveď na tieto žiadosti zvyčajne 20 pracovných dní. V odôvodnených prípadoch, napríklad ak sa má poskytnúť výnimočne veľké množstvo informácií, môže byť táto lehota dlhšia.
74. V prípade, že poskytnuté informácie nie sú dostatočné na vyvodenie záveru, či je opatrenie správne navrhnuté a vykonané, Komisia zašle členskému štátu ďalšie žiadosti o informácie.
75. Komisia sa bude snažiť dokončiť monitorovanie opatrenia štátnej pomoci do 12 mesiacov od prvej žiadosti o informácie a dotknutý členský štát bude informovať o výsledkoch monitorovania.

⁽⁴²⁾ Pozri článok 1 ods. 2 písm. a) nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>) (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách alebo „GBER“), článok 1 ods. 3 písm. a) nariadenia Komisie (EÚ) 2022/2472 zo 14. decembra 2022, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (nariadenie o skupinovej výnimke v odvetví poľnohospodárstva alebo „ABER“) (Ú. v. EÚ L 327, 21.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2472/oj>) a článok 1 ods. 7 písm. a) nariadenia Komisie (EÚ) 2022/2473 zo 14. decembra 2022, ktorým sa určité kategórie pomoci poskytované podnikom pôsobiacim vo výrobe, v spracovaní a odbyte produktov rybolovu a akvakultúry vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (nariadenie o skupinovej výnimke v odvetví rybárstva alebo FIBER) (Ú. v. EÚ L 327, 21.12.2022, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2473/oj>).

⁽⁴³⁾ Na základe článku 108 ods. 1 zmluvy.

⁽⁴⁴⁾ V súlade s článkom 21 ods. 1 procesného nariadenia.

⁽⁴⁵⁾ Či sa schéma pomoci skutočne implementovala.

11. MECHANIZMUS VNÚTORNÉHO PRESKÚMANIA NA ZÁKLADE ZISTENÍ VÝBORU PRE DODRŽIAVANIE AARHUSKÉHO DOHOVORU VO VECI ACCC/C/2015/128

76. V nadväznosti na zistenia Výboru pre dodržiavanie Aarhuského dohovoru vo veci ACCC/C/2015/128 bude Komisia vybavovať žiadosti o vnútorné preskúmanie podané oprávnenými subjektmi uvedenými v bode 77 s použitím ďalej opísaného mechanizmu.

11.1. Subjekty oprávnené požiadať o vnútorné preskúmanie

77. Každá mimovládna organizácia, ktorá spĺňa kritériá uvedené v bode 78, bude oprávnená požiadať Komisiu o vnútorné preskúmanie rozhodnutí o štátnej pomoci uvedených v bode 82 z dôvodu, že činnosť, ktorá je predmetom štátnej pomoci, alebo akékoľvek aspekty opatrenia štátnej pomoci schváleného uvedeným rozhodnutím, ktoré sú neoddeliteľne spojené s predmetom pomoci ⁽⁴⁶⁾, môžu byť v rozpore s právom Únie v oblasti životného prostredia, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 1 písm. f) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ⁽⁴⁷⁾.
78. Mimovládna organizácia by mala byť oprávnená požiadať o vnútorné preskúmanie, ako sa uvádza v bode 77, za predpokladu, že:
- a) je nezávislou neziskovou právnickou osobou v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou členského štátu;
 - b) jej prvoradým uvedeným cieľom je presadzovať ochranu životného prostredia v rámci práva životného prostredia;
 - c) existuje viac ako dva roky a aktívne plní cieľ uvedený v písmene b);
 - d) jej cieľ a činnosti sa týkajú predmetu, v súvislosti s ktorým sa žiada o vnútorné preskúmanie.

11.2. Dôkazy, ktoré treba poskytnúť na určenie toho, či sú mimovládne organizácie oprávnené požiadať o vnútorné preskúmanie

79. Každá mimovládna organizácia, ktorá predloží žiadosť o vnútorné preskúmanie rozhodnutia o štátnej pomoci, ako sa uvádza v bode 77, musí poskytnúť dôkaz o tom, že spĺňa kritériá oprávnenosti stanovené v bode 78, a to prostredníctvom ďalej uvedených dokumentov:
- a) štatút alebo stanovky mimovládnej organizácie alebo v prípade členských štátov, v ktorých si vnútroštátne právo nevyžaduje ani sa v ňom nestanovuje, že mimovládna organizácia musí prijať štatút alebo stanovky, akýkoľvek iný dokument, ktorý podľa vnútroštátnej praxe plní rovnakú funkciu;
 - b) výročné správy o činnosti mimovládnej organizácie za posledné dva roky;
 - c) kópia právnej registrácie v rámci vnútroštátnych orgánov v prípade mimovládnych organizácií zriadených v krajinách, v ktorých je registrácia v rámci vnútroštátnych orgánov podmienkou na to, aby mimovládna organizácia získala právnu subjektivitu;
 - d) v prípade potreby a bez toho, aby tým bola dotknutá požiadavka na poskytnutie dokumentov uvedených v písmenách a) až c) tohto bodu, informácie a dokumentácia, ktoré preukazujú, že Komisia predtým uznala mimovládnu organizáciu za oprávnenú požiadať o vnútorné preskúmanie, ako sa uvádza v bode 77, spolu s vyhlásením mimovládnej organizácie, že naďalej plní podmienky oprávnenosti;
 - e) ak ktorýkoľvek z týchto dokumentov nie je možné predložiť z dôvodov, ktoré nemožno pripísať mimovládnej organizácii, môže táto organizácia poskytnúť dôkaz prostredníctvom akéhokoľvek iného rovnocenného dokumentu;

⁽⁴⁶⁾ Pozri *ex multis* rozsudok z 22. marca 1977, Iannelli a Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni, 74/76, EU:C:1977:51, bod 14.

⁽⁴⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj>).

- f) ak z príslušných dokumentov nie je jasné, že primárnym deklarovaným cieľom mimovládnej organizácie je podporovať ochranu životného prostredia v rámci práva v oblasti životného prostredia, že táto organizácia existuje viac ako dva roky a že aktívne sleduje tento cieľ alebo že predmet žiadosti o vnútorné preskúmanie patrí medzi ciele a činnosti danej mimovládnej organizácie, táto organizácia musí predložiť akýkoľvek iný dokument dokazujúci, že toto kritérium spĺňa.

11.3. Zastupovanie mimovládnu organizáciou alebo právnym zástupcom

80. Ak mimovládne organizácie zastupuje mimovládna organizácia, podmienky uvedené v bode 79 sa vzťahujú aj na zastupujúcu mimovládnu organizáciu.
81. Ak mimovládne organizácie zastupuje právny zástupca, žiadosť musí obsahovať dokumenty a údaje preukazujúce, že právny zástupca je oprávnený zastupovať v konaní pred súdom členského štátu. Tieto dokumenty môžu zahŕňať osvedčenie vydané advokátskou komorou v členskom štáte alebo akýkoľvek iný dokument, ktorý podľa vnútroštátnych pravidiel plní rovnaký účel. Právny zástupca musí ako dôkaz poskytnúť aj splnomocnenie, podľa ktorého môže zastupovať svojho klienta.

11.4. Rozhodnutia o štátnej pomoci, v súvislosti s ktorými možno podať žiadosť o vnútorné preskúmanie

82. Oprávnené mimovládne organizácie môžu požiadať o vnútorné preskúmanie konečných rozhodnutí Komisie o štátnej pomoci, ktorými sa ukončuje formálne vyšetrovacie konanie, ktoré sa začalo podľa článku 108 ods. 2 zmluvy, v súlade s článkom 9 ods. 3 a 4 nariadenia (EÚ) 2015/1589, ak je právnym základom takéhoto rozhodnutia:
- i) článok 107 ods. 3 písm. a) zmluvy;
 - ii) článok 107 ods. 3 písm. b) prvá časť zmluvy;
 - iii) článok 107 ods. 3 písm. c) zmluvy;
 - iv) článok 107 ods. 3 písm. d) zmluvy;
 - v) článok 107 ods. 3 písm. e) zmluvy;
 - vi) článok 106 ods. 2 zmluvy;
 - vii) článok 93 zmluvy.

11.5. Obsah žiadosti o vnútorné preskúmanie

83. Žiadosť o vnútorné preskúmanie rozhodnutia Komisie, ako sa uvádza v bode 77, sa musí podať písomne na formulári uvedenom v prílohe V k vykonávaciemu nariadeniu a musí sa v nej uvádzať:
- a) konečné rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci, ktorého preskúmanie sa požaduje;
 - b) osobitné ustanovenia práva Únie v oblasti životného prostredia, ktoré boli údajne porušené v dôsledku podporovanej činnosti alebo v dôsledku akýchkoľvek aspektov opatrenia štátnej pomoci, ktoré sú neoddeliteľne spojené s cieľom pomoci;
 - c) dôvody žiadosti;
 - d) relevantné a štruktúrované informácie a dokumentácia, ako aj faktické informácie alebo právne argumenty na podporu každého z týchto dôvodov;
 - e) meno a kontaktné údaje osoby oprávnenej zastupovať žiadajúcu stranu voči tretím stranám, pokiaľ ide o vnútorné preskúmanie;
 - f) dôkazy o tom, že žiadajúca strana je oprávnená podať žiadosť v súlade s kritériami a podmienkami stanovenými v bodoch 77, 78 a 79.
84. Žiadosť o vnútorné preskúmanie nesmie presiahnuť 30 strán (bez dokumentov na preukázanie splnenia kritérií oprávnenosti stanovených v bode 78 a iných príloh na podporu žiadosti).

85. Prílohy musia byť očíslované a jasne označené nadpismi a malo by sa na ne odkazovať v žiadosti o vnútorné preskúmanie, aby bolo možné poskytnúť dôkazy o konkrétnych faktických alebo právnych argumentoch, ktoré predložila mimovládna organizácia.
86. Na účely bodu 83 písm. e) sa v prípade spoločnej žiadosti viacerých mimovládnych organizácií musí určiť jedna kontaktná osoba.
87. V záujme urýchlenia postupu vnútorného preskúmania Komisia dôrazne nabáda na využívanie tohto vyhlásenia o vzdaní sa jazykovej verzie, ktoré musí obsahovať dátum a podpis mimovládnej organizácie a musí byť predložené spolu so žiadosťou:

„Podpísaná osoba zastupujúca žiadajúcu mimovládnu organizáciu, ktorá podala žiadosť týkajúcu sa [uvedte číslo a názov rozhodnutia o štátnej pomoci], výnimočne súhlasí so vzdaním sa práv tejto organizácie podľa článku 342 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v spojení s článkom 3 nariadenia Rady EHS č. 1/1958 a s tým, aby bola odpoveď Komisie prijatá a oznámená podľa článku 297 zmluvy vypracovaná v anglickom jazyku.“

11.6. Posúdenie zo strany Komisie

88. Komisia žiadosť zváži, ak ju podávajú oprávnené subjekty uvedené v bode 77 a ak sa predkladá prostredníctvom formulára uvedeného v bode 83 a v lehote stanovenej v bode 94, pokiaľ nie je zjavne neprípustná alebo jednoznačne nepodložená. Rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci zostáva počas posúdenia v platnosti.
89. Ak sa v súvislosti s jedným rozhodnutím o štátnej pomoci predloží viacero žiadostí o vnútorné preskúmanie, Komisia sa môže rozhodnúť tieto žiadosti o preskúmanie spojiť a riešiť ich ako jednu žiadosť.
90. Komisia overí, či z dôkazov predložených mimovládnu organizáciou vyplýva, že podporovanou činnosťou alebo akýmkoľvek aspektmi opatrenia štátnej pomoci, ktoré sú neoddeliteľne spojené s cieľom pomoci, došlo k porušeniu jedného alebo viacerých osobitných ustanovení práva Únie v oblasti životného prostredia.
91. Ak na základe informácií poskytnutých v súlade s bodmi 77, 78 a 79 Komisia nemôže v plnej miere posúdiť, či sú príslušné kritériá alebo podmienky splnené, vyzve žiadajúcu stranu, aby poskytla dodatočnú dokumentáciu alebo informácie a v relevantnom prípade aj verziu takejto dokumentácie alebo informácií, ktorá nemá dôverný charakter. Žiadajúca strana musí odpovedať v primeranej lehote, ktorú stanoví Komisia a ktorá nepresiahne 30 dní. Počas tohto obdobia sa pozastaví plynutie lehôt uvedených v bodoch 95 a 96.
92. Komisia zašle žiadosť o vnútorné preskúmanie členskému štátu, ktorého opatrenie bolo schválené skúmaným rozhodnutím o štátnej pomoci, aby mohol reagovať predložením pripomienok a v relevantnom prípade aj verzie týchto pripomienok, ktorá nemá dôverný charakter. Počas tohto konzultačného obdobia, ktoré nesmie presiahnuť 30 dní, sa pozastaví plynutie lehôt uvedených v bodoch 95 a 96.
93. V relevantných prípadoch môže Komisia viesť konzultácie s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v ktoromkoľvek členskom štáte s cieľom overiť a posúdiť informácie, ktoré poskytla dotknutá mimovládna organizácia alebo právny zástupca a ktoré sa týkajú kritérií oprávnenosti stanovených v bode 78 alebo dôvodov žiadosti. Konzultované vnútroštátne orgány by mali v relevantnom prípade poskytnúť verziu svojich pripomienok, ktorá nemá dôverný charakter. Počas tohto konzultačného obdobia, ktoré nesmie presiahnuť 30 dní, sa pozastaví plynutie lehôt uvedených v bodoch 95 a 96.

11.7. Lehoty

94. Mimovládna organizácia musí podať žiadosť o vnútorné preskúmanie v lehote nepresahujúcej osem týždňov po uverejnení rozhodnutia Komisie o štátnej pomoci v Úradnom vestníku Európskej únie.

95. Komisia musí uviesť svoje dôvody v odpovedi čo najskôr, najneskôr však do 16 týždňov po uplynutí osemtyždňovej lehoty uvedenej v bode 94.
96. Ak Komisia aj napriek uplatneniu náležitej starostlivosti nie je schopná lehotu uvedenú v bode 95 dodržať, musí čo najskôr a najneskôr v lehote uvedenej v predchádzajúcom bode informovať mimovládnu organizáciu, ktorá žiadosť podala, kedy má v úmysle tak urobiť. V každom prípade Komisia musí vydať odpoveď do 22 týždňov od uplynutia osemtyždňovej lehoty uvedenej v bode 94.

11.8. Konanie pred Súdnym dvorom Európskej únie

97. Mimovládna organizácia, ktorá podala žiadosť o vnútorné preskúmanie v súlade s bodom 77 a v súlade s uvedenými podmienkami, môže začať konanie pred Súdnym dvorom Európskej únie v súlade so zmluvou. Takéto konanie nemá na rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci odkladný účinok.

11.9. Elektronické predkladanie žiadostí o vnútorné preskúmanie

98. Žiadosti o vnútorné preskúmanie rozhodnutia o štátnej pomoci v súlade s bodom 77 sa musia predkladať prostredníctvom vyhradeného online systému, ktorý je verejne prístupný na webovom sídle Komisie.

11.10. Uverejňovanie a online systémy na prijímanie žiadostí

99. Komisia na vyhradenom webovom sídle uverejní všetky žiadosti o vnútorné preskúmanie čo najskôr po ich doručení, ako aj odpovede Komisie čo najskôr po ich prijatí.

12. LEPŠIA KOORDINÁCIA A PARTNERSTVO S ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

100. Od modernizácie štátnej pomoci majú členské štáty väčšiu zodpovednosť pri kontrole štátnej pomoci a väčšie možnosti poskytovať pomoc bez toho, aby ju notifikovali Komisii. Z tohto dôvodu sa spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi, pokiaľ ide o uplatňovanie nových pravidiel štátnej pomoci, stala významnejšou.
101. S cieľom posilňovať užšie pracovné vzťahy s členskými štátmi Komisia vytvorila viaceré pracovné skupiny, v rámci ktorých sa stretávajú zástupcovia členských štátov a Komisie. Tieto pracovné skupiny sa pravidelne stretávajú a mali by slúžiť na výmenu informácií o praktických aspektoch a poznatkoch získaných pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci. Komisia poskytuje pracovným skupinám služby sekretariátu.
102. Komisia je takisto pripravená podporovať členské štáty, napríklad poskytovaním neformálneho usmernenia k výkladu nových pravidiel. Na žiadosť členských štátov sa Komisia tiež snaží zabezpečiť odbornú prípravu pre členské štáty v oblasti konkrétnych tém súvisiacich so štátnou pomocou.
103. Komisia takisto vytvorila sieť koordinátorov pre jednotlivé krajiny s cieľom uľahčiť každodenné kontakty s členskými štátmi. Koordinátor pre danú krajinu je kontaktným bodom pre členské štáty, ktoré chcú komunikovať s Komisiou v súvislosti s vybavovaním prípadov a inými aspektmi uplatňovania pravidiel štátnej pomoci. Koordinátori pre jednotlivé krajiny by mali byť v kópii e-mailov týkajúcich sa prierezových otázok, najmä pokiaľ ide o prístup na základe portfólia prípadov.

13. UPLATNITELNOSŤ A BUDÚCE PRESKÚMANIE

104. Komisia začne uplatňovať tento kódex najlepšej praxe na notifikované opatrenia a opatrenia, na ktoré bola iným spôsobom upozornená, po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

105. Komisia bude uplatňovať oddiel 11 („Mechanizmus vnútorného preskúmania na základe zistení Výboru pre dodržiavanie Aarhuského dohovoru vo veci ACCC/C/2015/128“) na konečné rozhodnutia Komisie uvedené v bode 82. Tieto rozhodnutia sú založené na notifikáciách, v ktorých členské štáty potvrdili, že ani podporovaná činnosť, ani žiadne aspekty notifikovaného opatrenia štátnej pomoci, ktoré sú neoddeliteľne spojené s predmetom pomoci, nie sú v rozpore s právom Únie v oblasti životného prostredia, a to v súlade s vykonávacím nariadením.
106. Pokiaľ ide o nenotifikovanú pomoc, Komisia bude uplatňovať oddiel 11 na konečné rozhodnutia Komisie, ktorými sa ukončuje formálne vyšetrovacie konanie uvedené v bode 82 v prípadoch, keď bolo rozhodnutie o začatí konania podľa článku 108 ods. 2 zmluvy prijaté po uverejnení vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2025/905, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 794/2004, v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
107. Tento kódex najlepšej praxe je možné revidovať s cieľom zohľadniť:
 - zmeny právnych, výkladových a správnych opatrení,
 - príslušnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie,
 - skúsenosti získané pri jeho uplatňovaní.
108. Komisia sa bude pravidelne zúčastňovať na dialógu s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami, ktorý bude vo všeobecnosti venovaný uplatňovaniu procesného nariadenia a osobitne uplatňovaniu tohto kódexu najlepšej praxe.